

EURÓPAI UNIÓ

Régiók Bizottsága

SEDEC-VI/002

A SEDEC szakbizottság 4. ülése – 2015. június 25.

VÉLEMÉNYTERVEZET

„Szociálpolitika, oktatás, foglalkoztatás, kutatás és kultúra” szakbizottság

Munkabérekre vonatkozó normák az EU-ban

Előadó: **Mick Antoniw** (UK/PES),
Pontypridd képviselőtestületének tagja

Ez a dokumentum a „Szociálpolitika, oktatás, foglalkoztatás, kutatás és kultúra” szakbizottság **2015. június 25-én 11 órától 17 óráig** tartandó ülésén kerül megvitatásra. A fordításra való tekintettel az esetleges módosító indítványokat **legkésőbb 2015. június 12-én (brüsszeli idő szerint) 15 óráig** az erre a célra szolgáló online eszközön keresztül kérjük elküldeni. Az eszköz a tagok portáljáról (<http://cor.europa.eu/members>) érhető el. A felhasználói útmutató a <http://toad.cor.europa.eu/CORHelp.aspx> címen található.

Referenciaszöveg:

**A „Szociálpolitika, oktatás, foglalkoztatás, kutatás és kultúra” szakbizottság véleménytervezete
– Munkabérekre vonatkozó normák az EU-ban**

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A kérdésfelvetés jogossága

1. emlékeztet arra, hogy egy, a szegénység megítéléséről készült Eurobarométer-felmérés szerint az emberek döntő többsége (73%-a) sokakat érintő problémának látja a szegénységet országában és mielőbbi nemzeti (89%), illetve uniós (74%) szintű fellépést szorgalmaz a probléma kezelésére;¹
2. fenntartja, hogy a munkavállalóknak joguk van a tisztességes mértékű bérhez, és ez a jog rögzítve van az Európai Szociális Chartában, melyet valamennyi uniós tagállam ratifikált;
3. megjegyzi, hogy a Tanács ajánlásokat fogalmazott meg azzal kapcsolatban, hogy 1.) el kell ismerni azt az alapvető emberi jogot, hogy mindenki rendelkezzen ahhoz elegendő erőforrással és szociális támogatással, hogy emberhez méltó módon élhessen; 2.) garantálni kell mindenki számára a megfelelő életszínvonalat és 3.) modernizálni és javítani kell a szociális védelmi rendszereket;²
4. meggyőződése, hogy az Európai Unió demokratikus legitimitációja csak akkor biztosított, ha az európai polgárok szilárdan hihetnek abban, hogy a döntéshozók foglalkoznak a szociális fejlődés kérdésével is és a szociális dimenziót teljes mértékben beépítik a gazdaságpolitikai koordináció éves ciklusába (azaz az európai szemeszterbe);
5. emlékeztet arra, hogy az EU elkötelezte magát az ENSZ millenniumi fejlesztési céljainak teljesítése, valamint a szegénység felszámolásának második ENSZ-évtizedét (2008–2017) meghirdető határozatának végrehajtása mellett;
6. rámutat, hogy a közbeszerzési szerződések munkaügyi záradékairól szóló C94. sz. ILO-egyezmény jelenleg kilenc uniós tagállamban kötelező érvényű, és önkéntes jelleggel más tagállamokban is alkalmazzák. Javasolja, hogy ösztönözzék a tagállamokat az egyezmény ratifikálására és a benne foglalt elvek követésére, hogy a „legalacsonyabb ár” vagy a „legalacsonyabb költség” kritériumát ne alkalmazzák túlzott mértékben;³

---

¹ Eurobarométer-különjelentés: Szegénység és társadalmi befogadás (2010).

² A szociális védelmi rendszerek megfelelő forrásaira és a szociális támogatásra vonatkozó közös kritériumokról szóló, 1992. június 24-i [92/441/EGK](#) tanácsi ajánlás.

³ Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye: Javaslat a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre.

7. üdvözlí az Európai Bizottság elnöke, Jean-Claude Juncker által az Európai Parlament 2014. július 15-i nyitótülésén a minimálbér és a garantált alapjövedelem kérdésében tett megjegyzéseket.

Minimálbér és méltányos bér

8. megerősíti, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés sérti az alapvető emberi jogokat, és fenntartja, hogy minden tagállamnak garantálnia kellene a megfelelő jövedelmet minden életciklusban;
9. hangsúlyozza, hogy égető kérdésről van szó, hiszen a válság óta nőtt a szegénység és növekedtek a társadalmi különbségek is, az egyes tagállamokban alkalmazott megszorító intézkedések pedig csak tovább súlyosbították a problémát. Nőtt a szegénység veszélyének kitett emberek száma, köztük is aránytalanul nagy számban érintettek a nők és a gyermekek. Ráadásul úgy tűnik, hogy az Európa 2020 stratégiában kitűzött célt nem sikerül elérni, hiszen 2009 és 2012 között a szegénységben élők száma 114 millióról 124 millióra emelkedett;⁴
10. üdvözlí, hogy minden uniós tagállamban léteznek akár egyetemes és törvényileg előírt minimálbér-rendszerek, akár kollektív tárgyalások eredményeként létrejött ágazati szabályozások;
11. kiemeli, hogy a minimálbér-rendszerek az alsó korlátot jelentik, és sajnálattal látja, hogy egyes országokban ez a szint a mediánjövedelem 50%-a alatt van megállapítva, ami a szegénységi küszöb szempontjából „éhbérnek” tekinthető;
12. megállapítja, hogy a kollektív tárgyalás eredményes módja a minimálbérek meghatározásának, ám elismeri, hogy számos szektorban és kkv-ban nem léteznek ágazati megállapodások, ezért aztán bizonyos munkavállalók kiszorulnak ebből a rendszerből és ez nem elfogadható;
13. úgy véli tehát, hogy a kormányoknak és a munkáltatóknak azt kellene célul kitűzniük, hogy igazságos foglalkoztatási feltételek és szabályok mellett referencia-költségvetések (azaz azokból az árúkból és szolgáltatásokból álló kosarak, amelyekre egy egyénnek szüksége van ahhoz, hogy megfelelő jóléti szinten élhessen)⁵ alapján elfogadjanak egy méltányos bérszintet;
14. kiemeli és üdvözlí az Európai Referencia-költségvetés Hálózat által annak érdekében végzett fontos munkát, hogy közös módszertant dolgozzon ki Európában a referencia-költségvetések megállapítására, hogy azok tartalma, például az élelmiszerkosár összehasonlítható legyen az egyes tagállamok között;
15. felveti, hogy a méltányos bérek fontosak abból a szempontból, hogy stabilizálják a gazdaságot és fellendítik a nem áralapú versenyképességet, ekként pedig a gazdasági növekedés fontos

---

⁴ COM(2014) 130 – Mérleg az Európa 2020 – az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiájáról.

⁵ COM(2013) 83 – Szociális beruházási csomag.

motorját jelentik és segítenek elkerülni a stagnálást; megjegyzi, hogy a megemelkedett bérek az adóalapot is növelnék;

16. fenntartja, hogy a méltányos munkabér azt jelenti, hogy az állami szektornak immár nem szükséges fizetéskiegészítésekkel vagy adókedvezményekkel támogatnia a foglalkoztatottakat, ezáltal pedig segíti a tagállamokat költségvetési kötelezettségeik teljesítésében;
17. úgy véli, hogy a minimálbérrel kapcsolatos szabályozásokat a foglalkoztatási feltételekkel és körülményekkel együtt kell vizsgálni, különösen azoknak a munkavállalóknak az esetében, akik olyan atipikus szerződésekkel dolgoznak, mint amilyenek a minimális munkaidő meghatározása nélküli munkaszerződések vagy a szolgáltatási szerződések. Ezek akár kényszervállalkozásnak is tekinthetők, ami pedig sok esetben eredményezi a jogi védelemre való jogosultság elvesztését;
18. fenntartja, hogy a méltányos bér mellett tisztességes foglalkoztatási feltételek és szabályok, illetve egy megfelelő szociális védelmi rendszer elfogadása nélkül nem lehet olyan egyenlő feltételeket és tisztességes versenyhelyzetet teremteni az uniós tagállamok között, hogy azok egyfajta „negatív verseny” keretében és „szociális dömping” formájában ne ígérjenek egymás alá;
19. kiemeli, hogy a kérdés különös jelentőséggel bír a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelvre és az azon alapuló európai bírósági ítéletekre tekintettel, amelyek értelmében a vállalatoknak nem kötelességük a nemzeti minimálbér-megállapodásokat szem előtt tartani olyankor, amikor a munkavállalókat alacsony bérszintű országokból küldik ki magas bérszintű tagállamokba;⁶
20. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja felül a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelvet azzal a céllal, hogy a munkaerő mobilitásához kapcsolódóan magasabb szintű szociális védelmet és kiegyensúlyozott versenyfeltételeket biztosítson;
21. utal arra, hogy azzal, hogy az Európai Parlament is többször felszólalt a témában,⁷ új lendületet kapott a minimálbérről szóló európai normáról szóló vita;
22. úgy véli, hogy ezen a téren további vitákat kell folytatni olyan „puha” folyamatok révén, mint amilyen a nyitott koordinációs módszer, illetve az európai szemeszter részeként, ami már eddig is foglalkozott a munkabérrel kapcsolatos kérdésekkel;
23. azt javasolja, hogy a munkabérekre vonatkozó európai minimumszabály – amint azt a 2001. decemberi laekeni Európai Tanács is támogatta – ne legyen alacsonyabb a nemzeti mediánjövedelem 60%-ánál, ami a relatív szegénységi mutatónak felel meg. Ez ugyanis jelentős

---

6

[C-346/06. sz. ügy: Dirk Ruffert kontra Land Niedersachsen.](#)

7

Az Európai Parlament alábbi állásfoglalásai: 1) [„A minimáljövedelem szerepe a szegénység elleni küzdelemben és a befogadó társadalom előmozdítása Európában”](#), elfogadva 2010. október 20-án (2010/2039(INI)), illetve 2) [„A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja”](#), elfogadva 2011. november 15-én (2011/2052(INI)).

mértékben járulna hozzá az alacsony jövedelem vagy bevétel okozta szegénység és egyenlőtlenségek csökkentéséhez;

24. hangsúlyozza, hogy egy a munkabérekre vonatkozó európai minimumszabály bevezetése egyrészt segítene elérni az Európa 2020 stratégiának azt a célkitűzését, hogy 20 millió embert kiemeljünk a szegénységből és a társadalmi kirekesztettségéből, másrészt pedig segítséget jelentene a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni európai platform munkájához is, amely a minimáljövedelem-támogatást tekinti az egyik legfontosabb feladatának;
25. véleménye szerint egy ilyen minimumszabállyal enyhíteni lehetne az Európában tapasztalható egyenlőtlenségek elfogadhatatlan mértékén is, amely komoly kockázatot jelent a társadalmi kohézióra, politikai kérdésnek számít és veszélyezteti az EU jövőbeli növekedési potenciálját.

Regionális dimenzió

26. rámutat, hogy a méltányos bérekkel kapcsolatos leginnovatívabb és legeltökéltebb kezdeményezések közül egyeseket helyi és regionális szinten indítottak – például azt, amelyik a méltányos foglalkoztatást törvénybe foglalja, ami azt konkrét feladatokra és eredményekre bontja le, ezeket pedig szorosan nyomon követik;
27. javasolja, hogy a helyi és regionális szinten bevált gyakorlatokat uniós szinten népszerűsítsék, és sürgeti az EU helyi és regionális önkormányzatait, hogy munkaadói minőségükben álljanak az élre abban, hogy méltányos béreket biztosítsanak munkavállalóik számára;
28. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat teljes mértékben be kellene vonni a jövedelmi minimumszabályokkal kapcsolatos szakpolitikák kialakításába és végrehajtásába, hiszen ezek a kormányzati szintek jelentik a szegénység elleni küzdelmet és a munkaerő-piaci integrációt célzó stratégiák eredményes végrehajtásának zálogát.

Kelt Brüsszelben,

II. ELJÁRÁS

Cím:	Munkabérekre vonatkozó normák az EU-ban
Hivatkozás(ok):	Saját kezdeményezésű vélemény
Jogalap:	Az EUMSZ 145. és 151. cikke
Eljárási szabályzat:	Esz. 41. cikk b) bekezdés ii. pont
Tanácsi/Európai parlamenti felkérés kelte/ Az Európai Bizottság levelének kelte:	–
Elnökségi határozat kelte:	2015. március 18.
Illetékes szakbizottság:	„Szociálpolitika, oktatás, foglalkoztatás, kutatás és kultúra” (SEDEC) szakbizottság
Előadó:	Mick Antoniw (UK/PES), Pontypridd képviselőtestületének tagja
Elemző feljegyzés:	2015. március 27.
Szakbizottsági vita:	2015. április 29.
Szakbizottsági elfogadás kelte:	2015. június 25.
Szakbizottsági szavazás eredménye: (a szavazatok többségével/ egyhangúlag elfogadva)	(meghatározandó)
Plenáris ülésen történő elfogadás kelte:	2015. október 13–14. (megerősítendő)
Korábbi RB-vélemény(ek):	Az EU szociális beruházási csomagja ⁸ Munkavállalói mobilitás és az EURES megerősítése ⁹ A gazdasági és monetáris unió szociális dimenziója ¹⁰
A szubszidiaritásfigyelő hálózattal folytatott konzultáció kelte:	–

---

⁸ CdR 1999-2013.

⁹ CdR 2014-1315.

¹⁰ CdR 2013-6863.